

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno K 25—
polletno K 12.50
četrletno K 6.30
mesečno K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno K 28—
za **vse druge de-**
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserate)** se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 16.

Celje, v četrtek, dne 21. januarja 1909.

Leto I.

Politični zavezniki.

Celje, 21. jan. 1909.

Med „Narodno Zvezo“ in češkimi klerikalci se vrše pogajanja o tem, da bi te dve parlamentarni skupini stopili v ožjo zvezo ter ustvarili novo grupo v parlamentu pod imenom „centrum“ ali „slovanski centrum“.

Vsaka stranka, ki ni sama na sebi dovolj, močna si išče zunaj zaveznikov, s katerih pomočjo se nadja izvesti svoje politične načrte. V tem, kako kdo izbira svoje zaveznike in politične prijatelje, kaže svojo politično modrost ter nam tudi ob enem odkriva svoje politične namene.

Ker je vprašanje zaveznikov važno, ne bode odveč, ako slovenski javnosti nekoliko opišemo ono stranko, s katero se nameravajo zvezati zastopniki slovenskega naroda v dunajskem parlamentu.

Znano je, da so češki klerikalci že večkrat na raznih katoliških shodih na Češkem in Moravskem, na Dunaju in tudi v parlamentu po raznih svojih govornikih, med njimi na usta bratov Myslivcev, Hrubana in drugih izjavili, da vidijo v dr. Luegerju in njegovi stranki svoj politični in kulturni vzor ter da bodo iskali zveze s to stranko.

To snubenje čeških klerikalcev ni Luegerja in njegovo stranko prav nič oviralo, da je začela najgusnejši boj proti Čehom na Dunaju in na Nižje Avstrijskem sploh. Poslanec Kunschak se je ponašal v jednom svojih govorov v parlamentu, da so kršč. socialci v resnici bolj nemška stranka kakor katerakoli nemška napredna ali nemška nacionalna stranka, kajti dočim te samo o nemštvu deklamirajo in prazno slamo mlatijo, kršč. socialci delajo in so ponemčili že na tisoče in tisoče nenemških rodbin na Dunaju in zunaj po deželi.

Da se Kunschak ni samo hvalil, nam priča lex Kolisko-Axmann, s katero se zahteva, naj nižje avstr. deželni zbor sklene, da bodi na vseh nižjeavstr. javnih šolah nemščina edini zakonito dopustni učni jezik. Ta zakon je sicer prav tako neumen kakor je šovinistiški, prav tako protiavstrijski, državni ideji Habsburžanov sovražen, kakor z druge strani odgovarja duhu kršč. političnih veleumov kakor je Bielohlawek in tovariši. Pomislimo samo to, kaj bi navtalo v Avstriji, ako bi vsi drugi deželni zbori po vzoru teh vzglednih katoličanov in zastopnikov jedino prave vere in politike sklenili podobne zakone in bi je cesar vse tudi sankcioniral? Potem bi pač morala zginiti nemščina skoro iz vseh šol v večini avstrijskih kronovin, v katerih jo sedaj vsiljujejo potom uradov in šol.

Posledica bi bil nečuten in nesmiseln narodnostni boj, kakršnega še ni videl svet — to pa bi bila posledica politike Luegerjeve kršč. socialne stranke, katera je politični vzor češkim in sploh vsem klerikalcem!

Da je ta nečuvna predrznost in budalost imenovana Lex Kolisko-Axmann Čehi in vse pametne ljudi v Avstriji silno razburila, je pač naravno. Dunajski Čehi so ogorčeno protestirali proti temu atentatu na njih eksistenčne pravice. Celo češki klerikalci so se podvzivali s protestom, v katerem pravijo: „Dvigamo rokavico, ki so nam jo vrgli nemški kršč.-socialci ter se bodemo složno z drugimi češkimi strankami bojevali za svete pravice našega naroda na Nižje Avstrijskem, če treba tudi s svojo krvjo in svojim imetkom.“ (Až do tēh hrdel a slatku). Ta nadvse rodoljubni protest je podpisal dr. Horsky Isti gospod je pa tudi podpisal v „Čech dne 31. avg. 1906 l. objavljeni proglas, ki pravi: „Deželni svet katoličanov na Češkem ne vpraša, si ti Čeh ali Nемец priznavaš ali ne priznavaš konvitski katoliški program, si li za češko državno pravo ali ne, si li aristokrat ali demokrat itd., mariveč le vpraša: Si li katoličan po prepričanju? Če si, potem se pridruži nam in bodi že katerekoli narodnosti, ali kateregakoli političnega mišljenja ter se z nami bojuj za očuvanje in razvoj katolištva v Avstriji“.

Katera teh dveh izjav je bolj odkritosrčna, katera odgovarja resnici, ni težko nganiti. Klerikalna gospoda deli ob danih in ugodnih prilikah, svojim vernim volilcem in pristašem nacionalne socialne in druge koncesije; to se ravna vedno po trenutni potrebi. Proglas iz leta 1906 tvori pa nespremenljivo jedro, smisel in vsebino vseh klerikalnih programov vseh strank in narodov.

Koliko smejo Čehi pričakovati od te stranke v narodnem obziru? in koliko bode ta stranka kot zaveznica Narodne Zveze v parlamentu koristila Slovencem, koliko Jugoslovanom? Naše katolištvo ni v nevarnosti, ali vsaj ne v večji nevarnosti, kakor katerakoli druga vera v Avstriji; da, še toliko ne, saj je, vendar katoliška vera v vsakem obziru prva v državi, vse jo podpira in pospešuje, vse ji služi — in vender je tej gospodi „boj“ za očuvanje katolištva prvo, glavno in edino na sveta!

Mi imamo drugih skrbij in nujnejših potreb nad glavo in vprašamo samo, ali bi ne bilo za nas in naše na rodne, gospodarske in kulturne koristi bolje, ako bi si Narodna Zveza poiskala med slovanskimi strankami drugih zaveznikov, ki bi bili našemu čuvstvom in mišljenju bližji nego so ti češki klerikalci?

Ali bi ne bilo bolje si poiskati zaveznikov, ki bi imeli več smisla za naše časne, gospodarske, politične in kulturne potrebe na tem svetu in še posebno v tej državi, ki ravna z nami ko z narodom druge vrste. Za očuvanje in procvit katolištva skrbi katoliška cerkev in nje duhovstvo dovolj, v parlamentu pa potrebujemo pred vsem političnih zaveznikov — in takih bi bilo vsekako bolje iskati med drugimi slovanskimi strankami.

Politična kronika.

d **Uradno poročilo o postopanju policije proti slovenskim dijakom.** Pri včerajšnji seji odgovoril je zbornični predsednik vprašanje poslanca dr. Rybafa o postopanju policije proti deputaciji slovenskih dijakov. Predsednik pravi, da se je v tej zadevi obrnil na ministra notranjih del ter danes dobil od njega dopis, v katerem se pritožbe slovenskega dijaštva zanikajo in v katerem še baje stoji, da je policija bila primorana celo slovenske dijake braniti pred napadi ljudstva.

Ta dopis notranjega ministra baje kruto v obraz resnici, ker vsak vdeležnik tedanje demonstracije zna, kako popolnoma pristransko je postopala policija proti mirnim slovenskim dijakom, kako je bila proti našim neopravičeno stroga in mrzla, dočim je bila burševskim izgreedom nasproti do skrajnosti popustljiva.

d **V državnem zboru** je stavil posl. Tresić nujni predlog, naj se razširi socialno zavarovanje tudi na pomorščake in ribiče. Posl. Morsey (kršč. soc.) je interpeliral vladu zaradi Turčiji danih koncesij posebno glede nameravane opustitve avstrijskih pošt na Turškem; posl. Korošec je interpeliral zaradi postopanja rektorja dunajskega vseučilišča.

d **Zveza čeških poslancev** je imela 19. t. m. sejo, v kateri so zastopniki agrarne, mladočeške, napredne, ljudske in klerikalne stranke sklenili, da pošljejo na češko-nemško anketo svoje zastopnike, ker je ta anketa samo informativna in ker bi češki stvari to zelo škodilo, ako bi se vlada o življenjskih vprašanjih češkega naroda ne informirala naravnost pri čeških poslancih. Proti zakonskemu načrtu Axmannovem bodo vložili Čehi skupno interpelacijo (vseh čeških strank) ter jo predložijo tudi vsem ostalim slovanskim poslancem v podpis. Deputacija čeških soc. demokratov na Nižjeavstrijskem je izročila ministerskemu predsedniku resolucijo proti Axmannovemu zakonskemu načrtu. Ta resolucija je bila soglasno sprejeta na petih shodih čeških delavcev na Dunaju. Bar. Bienerth je deputaciji izjavil, da bode skrbel zato, da se bode o tej resoluciji tudi posvetovalo. Minister Žaček je dejal, da dobro ve, da je Axmannov zakon nedopusten in da bode on spolnil v tem oziru svojo dolžnost. Deputacija se je potem obrnila tudi na nemške soc. demokrate.

d **Podpredsedniki pri cesarju.** Danes se podajo novoizvoljeni podpredsedniki zbornice pod vodstvom predsednika dr. Weiskirchnerja k cesarju v avdienco. K tej avdijenci pojde tudi soc. dem. podpredsednik Pernerstorfer.

d **Jezikovni boj pri poštnem ravnateljstvu v Pragi.** Češko poštno uradniško društvo namerava osnovati zvezo vseh čeških poštних uradnikov češkega ozemlja in drugih slovanskih dežel, da mu bode mogoče tudi čez te razširiti svoje delovanje.

Odbor nemških poštних uradnikov objavlja, da so sedaj vsi štirje najvažnejši referati o osobju v rokah Čehov, le dva nevažna referata imajo baje še Nemci.

a **Češko-nemška anketa.** Češki radikalci so v današnji klubovi seji sklenili, da se ne vdeležijo ankete o češko-nemški spravi. — Kakor se sliši, je nemška nacionalna zveza storila podobni sklep.

a **Madžarizacija na Hrvatskem.** Ludwig, vrhovni ravnatelj kr. ogr. drž. železnic je izdal okrožnico, v kateri pravi: „da vsi Hrvatje železničarji, kateri službujejo na hrvatskem ozemlju in ki ne znajo popolnoma madžarski, naj v roku 6 mesecev prosijo za premeščenje na postaje, ležeče na Madžarskem, da se tam tekom dveh let nauče madžarski, ki je službeni jezik kr. ogr. drž. železnic, ker bodo sicer odpuščeni, ker ne zadoščajo zahtevam železniške pragmatike, izdane na temelju 49. zak. čl. od 1907. leta“. Tako daleč smo že pritirali pod vlado Wekerlovega eksponenta, da se na Hrvatskem goni Hrvate iz službe, ako ne znajo madžarski!

a **Iz ogrskega parlamenta.** Poslanci ogrskega državnega zbora nemadžarske narodnosti so odložili vsi svoje mandate v odsekih z motivacijo, da jih je večina namenoma izključila iz dveh najvažnejših odsekov, iz aneksijskega in iz odseka za preosnovo volilnega reda. — Poslanci neodvisne levece so odložili nato ednajst svojih mandatov v odsekih z motivacijo, da ne pridrže svojih mandatov, ker vladna večina ostalim opozicijskim strankam zastopstva v odsekih ne dovoli. — Med ogrskimi poslanci se širi govorica, da hoče poslanec Nagy interpelirati ministerskega predsednika o uplivanju prestolonaslednika na vojaška pogajanja. — Cesar se je udal prošnjam koalicijske vlade in je dovolil, da naj se parlamentarna rešitev volilne preosnove odloži na pozneje. Sedaj je vso madžarsko gos. odnajočo kliko popolnoma zavzelo vprašanje o samostojni ogrski državni banki. Košutovci hočejo na vsak način svojo neodvisno banko ter prav nič ne vprašajo po tem, kdo jim bo dal za to potrebni denar. Wekerle in njegova frakcija svari pred takim nerazsodnim in brezvestnim razburjenjem duhov z neizpeljivimi projekti kakor je košutovska zahteva samostojne banke. Vsled tega je navstal v koaliciji tak razpor, da si Andrassy ne upa spraviti volilne reforme pod streho in je opetovano prosil kralja, naj koalicijo odveže od izpolnitve dane obljube čimprej izvesti volilno reformo. Kralj se je končno udal. To je morda dobro, kajti demokrati dobe časa za novo agitacijo proti Andrassyjevemu švindlu in za upeljavo splošne in jednake volilne pravice, katero je tudi kralj zahteval in ogrskim narodom obljubil, katere pa koalicijska klika noče izvesti.

Dnevna kronika.

v **Kutnohorski dekret.** Dne 18. januarja 1409 l. je izdal češki kralj Václav v Kutni Hari kraljevi dekret, s katerim je določil, da naj pripadajo češki narodnosti na praški univerzi pri vseh svetih, sodiščih, skušnjah, volitvah in podobnih stvareh po trije glasi, tujcem pa t. j. Nemcem in drugim na tej visoki šoli učecim so „narodnostim“ en sam glas. Do te dobe je bilo razmerje nasprotno. Čehi so imeli en glas, Nemci tri, s tem je bilo Nemcem gospostvo na vseučilišču zagotovljeno. Kraljevi dekret je Nemce nemilo zadela. Prizadevali so si na vse načine, da bi kralja pregovorili, naj svoj dekret prekliče, toda zastoj. Ker so bila vsa pogajanja brezuspešna, so korporativno zapustili Prago ter se preselili na Nemško. Praga ki je bila tačas baš vsled navlade Nemcev na univerzi že pomemčena, se je tekom 15. stoletja zopet počesila. Z odhodom Nemcev je bila tudi omogočena zmaga Jeronima in Husa, ki sta bila glavna zagovornika češke stvari in češke reformacije. O pomenu te dobe piše slavni belgijski zgodovinar A. Denis. „Češke Slovane bi bila nemška emigracija skoro preplavila. Husitske vojske so pa to preplavljenje zadržale ter rešile češki jezik pogina in pozabe, ukoreninile so ljubizen do domovine v duši češkega naroda tako globoko, da je viharji dveh stoletij niso več mogli iztrgati iz njih. Češki narod, svobodni in zmagovalni, je dokazal, da ima pravico do življenja s tem, da se je postavil na čelo Evrope; izmozgani srednji vek ni mogel umreti, on mu je zadal smrtno rano. On je postavil pravico vesti nasproti avtoriteti, on je prvi vzdignil klic po svobodi, kateri od te dobe eno stoletje drugemu predaje. Takrat je bil češki narod v resnici narod civilizacije. Tako sodi o Čehih in njih kulturnem pomenu belgijski učenjak svetovnega imena — na to se v dnevih malenkostnih in strastnih političnih bojov ne sme pozabiti.“

o Vabilo k Ciril-Methodovi slavnosti v Ptuj je povzročilo škandale in roparske napade Nemcev ter je torej kaznjivo — tako približno je včeraj utemeljeval c. kr. sodni dvor mariborski svojo razsodbo, v kateri je obsodil trgovca Havelko iz Ptuja, ker je imel dne 11. sept. 1908. to vabilo v svoji izložbi! Neverjetno je, kaj se že vse ne upajo nemško-nacionalni sodniki na Sp. Štajerskem!

o Nemški minister-rojak dr. Schreiner v Gradcu. — Omenili smo včeraj za nas Slovence pomenljivo in nevarno dejstvo, da se je udeležil z astopnik vlade nemški minister-rojak dr. Schreiner seje nemškega napadalnega društva „Südmark“ v Gradcu, kjer so se kovali načrti, kako pomemčiti naše šolstvo in naše urade še bolj kakor so itak že sedaj in pokupiti slov. zemljo. Poslanec dr. Benkovič in tt. so že vložili v drž. zboru interpelacijo radi tega koraka Schreinerjevega, katera je razburila zlasti graško nemško časopisje, da kriči in psuje na najordinarnejši način Slovence. Znamenje, da je zadela v živo!

v Bolgarska trgovska agentura v Zagrebu. Sofijski listi javljajo, da ustanovi Bolgarska kakor hitro se balkanske zadeve uredijo, več trgovskih agentur za pospeševanje bulgarske obrti in industrije. Jedna odpade tudi na Zagreb.

Štajerske novice.

o Tiskovna pomota. V včerajšnjem uvodniku v 11. vrsti od spodaj v I. stolpiču se naj glasi: število višjih uradniških mest, namesto nižjih.

o „Postaja na Triglavu l. 2000“ se imenuje velika sokolska maškarada v Celju, katera se bo vršila na pustno nedeljo dne 21. februarja. Svirala bo vojaška godba 17. pešp. iz Celovca. Priprave so v polnem toku.

o Mestna občina celjska je sklenila v povečanje svojega pokopališča na Čretu pri Celju nakupiti takozvani „Rosenhügel“, prej last g. Žimjaka, za 40.000 K. Ravno to zemljišče je bilo pred par leti na ponudbo, a za par tisoč kron — ceneje. Tačas ni šlo. Zopet dokaz, kako izvrstno znajo gospodariti naši mestni očetje!

o Tudi tu nastavimo vod! Nedavno smo poročali pod tem naslovom, kako nesmiselno in brez vsakega čuta za izvrševanje narodnega gospodarskega programa polnijo nekaterniki žepe raznim nemškim zavarovalnim zavodom kakor Phoenix, Donau itd. Pozabili smo takrat omeniti tudi družbi Franco-Hongrois in Nort British, ki sta ravnotako tuja nam zavoda, katera podpiramo, dasi dobro vemo, da gre ves ta naš denar v židovske žepe!

o Šola v Novi cerkvi pri Vojniku je zaradi škrlatice še vedno zaprta.

o Okrog Vojnika, v Škofji vasi in Šmarjeti, pojavili so se novi slučajji škrlatice.

o S sanmi povozil je v Ločah posestnik Rok Lončar iz Vojnika 82-letnega starčka p. d. Šetleka. Lončar ni imel zvoncev in je šele v zadnjem hipu zaklical. Šetlek je bil tudi nekaj gluha, se še ozre nazaj, — a bilo je že prepozno, in ga je podrlo na tla. Na tleh ležečemu še konj stopi s poostrenimi kopiti na glavo. V nekaj trenotkih je bil mož mrtev.

o Deželni šolski svet je izrekel g. Ernstu Slancu, bivšemu nadučitelju pri Sv. Bolfenku bl. Središča, sedaj v Petrovcih, za njegovo uspešno delovanje v prid sadjereje svoje priznanje.

d Pasja kontumaca se je odredila za vse občine sodnijskega okraja šmarskega in celjskega, izvzemši mesto Celje, Griže, Petrovče, Žalec, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dolini, Gotovlje, Svetino in Kalobje. Priklatil se je namreč v Št. Jur ob J. ž. stekline sumljiv pes iz Hrvaškega, katerega so vstrelili in je potem raztelesenje dognalo, da je bil stekel. Istotako se je uradno dognala steklina pri nekem psu v Vojniku.

d Proti občinskim volitvam na Ponikvi ob J. ž. je vložilo nekaj klerikalnih posestnikov priziv in zahtevalo razveljavljanje volitve v III. volilnem razredu.

d Na celjsko mestno pokopališče so danes prepeljali truplo na pljučnem vnetju umrle Katarine Schütz roj. Schmidt, soproge tovarnarja v Libojah.

o Iz Vranskega. Piše se nam: Na Vranskem se je zvršilo v zadnjem času par tatvin in vlovov. Prišli so storilcu na sled in sicer v osebi tamkovača G., ki zla dejanja tudi že priznava. Mož je notoričen pijančevalec.

o Od Velike nedelje. Nemški poveljni jezik pri novem veteranskem društvu. Tukaj je bil v nedeljo ustanovni shod veteranskega društva. Ker se je na istem določil poveljni jezik nemški in to po inicijativi g. upok. stotnika T. Senjorja, katerega smo doslej smatrali za dobrega Slovenca, vsi zavedni vojaki Slovinci protestiramo proti takemu zastavljenju slovenskega jezika, ter zahtevamo, da mora biti naše povelje slovensko, sicer bode število društvenikov tvorila peščica notoričnih nemškutarjev.

o Ruše. Lobniški župan M. Repolusk je šel minuli ponedeljek po opravkih na Činžat. Domu grede stopi „h

Goričanu“, t. j. kmetija nad Falo. V veži najde vojaka dragonca. Kmalu zve, da se je možakar naveličal pokoren biti stroгим vojaškim postavam in da je ušel. Občinski predstojnik ga prigovarja, naj gre z njim na dom. Res se da pogovoriti. Tako gresta ob Dravi proti Rušam. Ž njima je tudi šel Goričanov sin, ki je bil namenjen k mesarju v Ruše. Pred ruško vasjo se poda M. Repolusk z vojaškim beguncem proti svojemu domu. Šla sta po strmini skozi gozd. Župan je kot dobra duša beguncu spredaj svetil. Naenkrat zažene vojak županu nož v vrat. Začela sta se ruvati in begunec jo je popihal. Župan je šel silno krvaveč v Ruše k zdravniku. Ta ga je obvezal. Rana ni smrtno nevarna. Begunec je baje doma iz Slovenjgradca in ga dozdaj še niso ujeli.

o Iz Frama pri Mariboru. Kraj. šolski svet v Framu je v svoji zadnji seji požrtvovalnemu dobrotniku in blagemu prijatelju šolske mladine framske in planiške, rojaku gospodu dr. Pavlu Turnerju izrekel svoje priznanje in prisrčno zahvalo.

o Slovensko obrtništvo v Mariboru začelo se je v zadnjem času vro gibati. V teku kratkega časa naselila sta se tukaj dva brivca, dva krojača, en čevljar in en urar in zlatar. Navzlic temu pa se še vedno Slovenci nahajajo, ki ne podpirajo teh narodnih obrtnikov.

o Iz Ormoža. Prostovoljno gasilno društvo za ormoško okolico s sedežem v Hardeku priredi v nedeljo 31. t. m. v gostilni gospe Kalchbrenner veselico s tombolo in društveno zabavo. Svira društvena godba.

o Iz Ormoža. Glasom sklepa tuk. kmet. podružnice prevzelo je okrajno vinorejsko društvo težavni posel, da priredi vinski sejem v mesecu febr. t. l. Sejem bode v prostorih „pri solcu“ gospe Kalchbrenner ter bode obsegal lanske vinske pridelke ormoškega okraja. Sestavil se je poseben odbor, ki bode vse potrebno ukrenil in dan pravočasno naznanil. Do sedaj se sliši, daje že oglašeni nad 200.000 l. vina. Vrsta vin bodo različna in izvrstna. Krčmarji in drugi vinski kupci se bodo lahko osebno prepričali ter si lahko nabavili svoje potrebščine. — Pozor tedaj!

o Od Drave. V uradnem listu za ptujsko okrajno glavarstvo se za letne račune krajnih šol svetov v uradnem besedilu zahtevajo k temu le tiskovine od protestanta in nasprotnika naše narodnosti Blankeja v Ptuj. — Res čudno! Po drugih okrajih se tako ne vrši. Tam takšni trgovci ali tiskarji priporočajo svoje izdelke itd. v uradnih listih — kot inserate — ter je vsak inserat zaznamovan z uradno številko. Za inserate se plačuje in so taki uradni listi tudi s tem cenejši, ko pri nas. To se dalje ne sme tako goditi. Blanke ima dobiček od lista in tako tudi od blaga. Davek plačujejo tudi drugi.

o Premena imena. Hrvaška deželna vlada je dovolila gosp. Oskarju Löwyju iz Središča, pristojnemu v Varaždin, premeno rodbinskega imena Löwy v „Vojnilovič“.

o Iz Hoč. Vesela družba je nabrala v gostilni g. Šalamuna 150 K za Ciril-Methodovo družbo in 132 K za Narodni skla. Dar za C. M. družbo je dopolnil družbino pušico.

o Iz Slivnice. Tukaj je prišel nemčurski gostilničar Wregg, nekraj Breg, popolnoma na kant. Čeravno mu je zalegel njegov svak notar Wies-taler v Sl. Bistrici z več tisoči kron, se vendar ni znal rešiti gmotnega propada. Slovenec Žigart mu je ponujal za vso gospodarstvo 30.000 K a mu ni dal, ker so nemški marišorski očaki rotili, naj ne stori takega narodnega

greha na njih posesti. No Wregg se je dal preprositi in je prodal vso lastnino mariborskemu bogatašu Scherbaumu. Tako se je vendar rešil nemški značaj Slivnice.

o Iz Razvanja. Pri prisilni prodaji se je prodala lastnina edinega slovenskega posestnika podjetnika gosp. Šanko. Tako je tukaj padla zadnja trdnjava Slovencev. Ponesrečene špekulacije so ga uničile. Lastno domovje je kupil bogataš Scherbaum a opekarno Nemeč Kandolini.

o Odbor in predsedništvo učiteljskega društva za mariborsko okolico je odstopilo. Nove volitve na glavnem zborovanju dne 4. sveč. t. l.

o Beračil in zdravil je ljudi po Zagrebu neki Miha Zajc iz Celja. Hodil je po hišah in grozil ljudem, ki mu niso hoteli ničesar dati, da jim bo „zacopral“. Tudi je lahkoverne ljudi „vražil“. Zagrebska policija ga pošlje po odgonu v Celje.

o Slovensko trgovsko društvo Mariboru ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 24. t. m. ob 3. uri pop. v restavraciji Narodnega doma v Mariboru.

v Slov.-amerikanske novice. Ponesrečil se je v Oat Hillu v Kaliforniji Lovrenc Petruš iz Vivodine na Dolenjskem. Našli so ga na potu mrtvega. — Ponesrečil se je v Claridge (Pennsilvanija) rudar Fran Šuštaršič. Poškodbu so bile tako hude, da je umrl. Šuštaršič je doma iz Št. Mihela na Dolenjskem.

v „Glas Naroda“ o kameleonih in nemščini. V slovensko-amerikanskem dnevniku „Glas Naroda“ piše nek slov. delavec to-le: Slišal sem, da misli nek gospod iz našega mesta (Winter-Quarters, Utah) odpotovati v deželno-knežje mesto Ptuj na zeleno Štajersko k nekemu možicu, ki spreminja barve kakor kameleon, ki se je prelevil iz anarhista v socijaldemokrata, potem pa je zopet zamenjal socijaldemokratski rdeči nagelj za vsenemško plavico. Naučil se bo pri njem tistega jezika, ki ga govori ne le ves svet temveč celo prebivalstvo na Marsu in Veneri — a s pomočjo katerega ne dobiš že v ptujski okolici in posebno nekaj ur od Ptuja na Hrvaškem in Ogrskem niti kisle juhe...

v Lepo božično zgodbičo pripovedujejo slov. amerik. listi. V Buffalskih gorah države Collorado se je naselilo 5 slovenskih drvarjev. Hoteli so po stari slovenski šegi praznovati svet večer in so zato že zgodaj napravili delopust ter si na to poskrbeli nekaj zabave. Ko pa se je stemnilo, je prišel pred leseno drvarsko kolibo kosmati stric medved in začel prav energično trkati na vrata. Najbrž bi tudi on rad praznoval z veselimi devarji svet večer. Pa svojo željo je drago plačal: doživel je takšen sprejem z revolverji, da jo je hitro odkuril.

Koroške novice.

a Koroška kmetijska družba bo počakala letos s svojim občnim zborom tako dolgo, da dobi zakonski načrt dež. zbora za premeno družbe v deželni kulturni svet sankcijo in se bo potem takoj ta premena zvršila.

a Koroški Nemci se strašno bojijo naraščanja slovenskega učiteljskega naraščaja na Koroškem. Zato n. pr. posebno celovške „Freie Stimmen“ divje hujskajo proti slovenskim gojencem in gojenkam na učiteljskih.

o Nova podpora za koroško kmetijstvo. Poljedelsko ministerstvo je že lani nakazalo za po suši poškodovane kmetovalce na Koroškem 100.000 K in sedaj zopet 50.000 K.

Kranjske novice.

v Zagovor župana Hribarja. Ker nam ni mogoče — vsled pomanjkanja prostora — objaviti dobesedno izjavo župana Hribarja v seji obč. sveta ljubljanskega dne 19. t. m., podajamo glavne točke Hribarjevega odgovora na obdolžitve in neresnice barona Švarca v dež. zboru: „Do dne 21. sept. se je Švarc, ki bi moral o vseh varnostnih odredbah obvestiti mene kot načelnika mestne policijske oblasti, obnašal. kakor bi me sploh ne bilo. Laž je, da bi bil pri najinem pogovoru 18. sept. Švarc izrazil kako bojazen glede večera. Niti z besedico mi ni omenil, da je dal komandirati orožništvo z dežele v Ljubljano. Tudi baron Švarc sofistčno razlaga § 3. vojniškega zakona, ki vendar določeno govori o tem, da privzami pol. oblast v sporazumu z dotičnim županom orožništvo na pomoč! Tega baron Švarc ni storil. Mestna policija je 18. sep. z napetostjo vseh svojih moči jako vestno in energično vršila svojo dolžnost. Laž in natočevanje je, kar trdi baron Švarc, da so po zborovanju 18. sept. mnogoštevilni oddelki demonstrantov brez zadržka prodirali policijski kordon. Laž je tudi, da je mestni policijski svetnik Lanter na trgu pred kazino v očigled veliki množici ekscedentov odklonil orožniško asistenco, ampak je to na ponudbo vladnega polic. kancelista storil, ko še ni bilo zbranih posebno veliko ljudi in so ti bili mirni. Baron Švarc je dal vojaštvo poklicati, ne da bi me o stvari obvestil ali sploh vprašal za mnenje. Tudi 19. sept. je pripravil orožništvo in vojaštvo v raznih delih mesta brez sporazuma z menoj. Takrat sem mu tudi svetoval, naj ne zapre celega Kongresnega trga z vojaškim kordonom, on je to vendar storil na veliko razburjenje prebivalstva. Tudi je brez moje vednosti poklical na ulico oddelke dragoncev. Ko se je 20. sept. posvetoval baron Švarc z različnimi vojaškimi in drugimi dostojanstveniki glede odredb, me zopet ni poklical zraven, a jaz sem prišel nepoklican in bil sem neprijetno izenađeni. Isti večer so padli usodepolni streli. Od 21. sep. je bilo obnašanje barona Švarca proti meni čisto izpremenjeno; dočim me prej niti enkrat ni prašal za mnenje, me je potem vedno klical k posvetovanju glede drugih odredb in vrnilo se je normalno razmerje, ki mora biti med šefom deželne vlade in ljubljanskim županom. Odločno zavračam vsak očitek, da jaz ali mestna policija nismo storili vsega, kar je bilo v naši moči.“

b Volitve v trgovsko in obrtniško zbornico za Kranjsko se vrše dne 28. januarja t. l. Važne so te volitve, ker gre za edino slovensko trgovsko in obrtniško zbornico. Naprednjaki so mislili, da bodo v znamenju sluge klerikalci tudi za to korporacijo sklenili z njimi kompromis, da si je bilo sploh odveč se z njimi pogajati. Klerikalci pa, kakor so sploh sleparji, so se že v deželni zbornici z Nemci dobro razumeli, in sumi se, da so zadnji hip odklonili skupno postopanje z naprednjaki samo zato, ker menda računajo na pomoč Nemcev in ker vedo, da so naprednjaki nepripravljeni. Neobhodno potrebno je, da se vzlic temu naprednjaki ne paste preslepiti in da v zadnji uri združijo svoje glasove na narodne kandidate. Zadnji čas je že, da na Kranjskem tisti, ki se sploh še smatrajo za naprednjake, odločno nastopijo, kajti drugače bo itak vse skupaj vrag vzela.

v Odstop barona Švarca. Vest, ki jo je prinesel med vsemi listi naš dnevnik prvi, da je dobil Švarc poziv za odstoj, se potrjuje iz najverodostojnejšega vira. Z njim pojde tudi šolski referent Kalteneđer.

v Narodna delavska organizacija v Ljubljani je včeraj priredila krasno poljudno predavanje o „potresu v Kalabriji“. Pojasnjeval je govornik dr. Pavel Grošelj, svoj zanimiv govor s skioptiškimi slikami. Navzočih je bilo, okoli 800 ljudi.

v Zanimivo. Ljubljanski „Slovenec“ je hud, da se imenuje njegove somišljenike klerikalne. Svoj čas so se sramovali biti katoliško narodna stranka, zdaj jim niti pridevek „klerikalen“ ne ugaja več. Pa ne da bi hoteli postati moderni ali celo modernisti?

v Mariborska „Straža“ pozivlja „Slovensko Matico“, naj črta Jagiča kot častnega člana.

v Ljubljanski nemški „Turnverein“ je imel v l. 1908 426 članov.

v Detomor. Našo zadnjo tozadevno notico v Grmu pri Metliki popravljamo po novejših poročilih v toliko, da je imenovana Bajuk pač poskusila detomor, a se ji ni posrečilo. Novorojenika je namreč zavila v cunj in ga skrila med fiziološke v svinjaku, kjer je bil otrok okoli 6 ur. Ko so ga našli, se je babici z drganjem in vdihanjem posrečilo spraviti otroka k življenju.

v V Krki je utonil dne 19. tm. župnik Zupančič iz Šmihela pri Žužemberku. Padel je z vozom vred v Krko.

Primorske novice.

Vesela poročila o napredovanju Slovencev v Trstu.

(Dopis iz Trsta.)

Dogodki zadnjih mesecev kažejo, da Slovenci v Trstu brez dvoma pridobivajo na svoji moči. To pa ni važno samo za Trst, ampak za celo Slovenijo. Tržačani so postali v narodni organizaciji delavstva merodajni že za središče Slovenije, kjer se je ravno kar po tržaškem vzoru osnovala organizacija delavstva, pri kateri v najodločnejši meri sodelujejo tudi sotrudniki našega dnevnika. Ne sme dolgo trajati, da dobimo tako organizacijo tudi štajerski Slovenci.

Vaš list je poročal že večkrat o slovenskem delavskem gibanju v Trstu. Zadnje tedne pa ni dneva, da bi ne bilo enega ali več shodov za organizacijo delavcev v Trstu in okolici. Nedeljski shod v Narodnem domu v Trstu je bil nad vse sijajen. Kako resno je to gibanje, zaveda se tudi vlada, ki upa to delo zatreji s stotinami policije. V tem je vlada tako smešna kakor pri njej ni nenavadno, ako se boji probujanja Slovencev. Vse skupaj ne bože pomagalo.

Sijaj manifestacij pa ni ono, kar naj Slovence v prvi vrsti glede Trsta zanima. Velevažno je, da dosežajo Tržačani znatne stvarne uspehe, in sicer če ne gre za dobra, pa — s silo. Zadeva prelomitve pogodbe družbe Dalmacije proti slovenskim delavcem Vašim bralcem ni neznan. Danes italijanska gospoda ponuja oškodovanim slovenskim delavcem že 10.000 kron odškodnine za prelomitev pogodbe. V resnici bodo pa radi plačali še več, če se hočejo izogniti porazu v pravdi. To je velikanski uspeh slovenskih organiziranih delavcev in zlasti njih voditelja mladega dr. Mandiča. Drugokrat bodo si Italijani premislili prelomiti kako pogodbo sklenjeno s slovenskimi delavci!

Mnogo važnejša je še zadeva slov. voznikov iz Trsta in okolice. Dozdaj so vse vožnje gramoza prevzemali od mesta posamezni podjetniki, ki so si žepe polnili, voznike pa umazano plačevali. Delo narodne delavske organizacije je pa tudi ustanovitev zadruga voznikov. Ta sicer ni dobila razpisanih voženj od mesta, ampak dva itali-

janska podjetnika. Odgovor je pa bil štrajk vseh slovenskih voznikov in že celi teden dni ni več voza na cesti, ki bi vozil za mesto. Kdor se ne ukloni, zapade jezi tovarišev voznikov, mnogim so že voze prevrgli, celo kolesa v studence pometali. In uspeh? Podjetniki so se — že uklonili in ponujajo za 30 odstotkov višje plače ali celo sploh prepuščenje nabave gramoza slovenski zadrugi voznikov. Mestni zastop, ki se boji nevarnega naraščanja moči slovenstva v vseh strokah, se seveda brani, a branil se ne bode dolgo. Uspeh Slovencev je tudi tu zagotovljen, kakor se kaže.

V najkrajšem času doživimo še menda štrajk premikačev v skladiščnicah, kjer imajo Slovenci večino in upati je tudi tu uspehov. Teh dogodkov se lahko veseli cela Slovenija.

o „Slovenska kmečka stranka“ na Goriškem je imela 17. t. m. svoj občni zbor, ki je bil dobro obiskan. Revidiral se je strankin program. Za vodjo stranke je izvoljen dr. Franko. Strankino glasilo „Naš glas“ so prekrstili v „Kmečki glas“.

Po svetu.

d 15.000 klobučarjev štrajka v raznih tovarnah v Severni Ameriki.

d Francoska poslanska zbornica je dovolila za žrtve potresa v južni Italiji 100.000 frankov.

d Imenovanje. Deželno sodni nadsvetnik v Zadru dr. Anton Guglielmi je imenovan dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču.

o Podadmiral Ripper in korni poveljnik Potiorek sta se podala v nedeljo na ladji „Fantazija“ iz Trsta v Kotor.

o Vodja brigantov Crisai in njegov brat sta umorila na ulici v Catabeloti v Siciliji odvetnika Calcedonia Rizzuttija, ki se je v „Giornale di Sicilia“ dalje časa boril proti brigantstvu. Briganti so se zakleli celo Rizzuttijevo družino umoriti. Sedaj še živi od te družine samo jedna hči.

o Demonstracije v Draždanih. Zadnjo nedeljo so bila 4 socijalno demokratična zborovanja, po katerih je na tisoče broječa množica hotela prodreti policijski kordon in priti pred prestolni grad. Prišlo je do krvavega spopada. 20 demonstrantov so zaprli.

o Šteselj in Nebogatov nista pomiloščena. Kakor javljajo iz Petrograda, je car odbil prošnjo generala Šteselja in admirala Nebogatova za pomiloščenje.

o Mohamedanska mošeja na Dunaju. Dunajski župan dr. Lueger je svoj čas obljubil bosenski deputaciji, da da zgraditi na Dunaju mošejo. Pogajanja se tozadevno vrše in bode kmalu padla odločitev.

o Kolera na Ruskem. V nedeljo je zbolelo v Petrogradu 60 oseb na koleri in jih je umrlo 21.

d Glasoviti Markov stolp v Benetkah, katerega sedaj na novo zidajo, bo dograjen l. 1911. Cela zgradba bo stala preko poldrugi milijon kron.

o Število odvetnikov v Budimpešti. Budimpešta ima relativno največ odvetnikov. Na 500 prebivalcev pride že en odvetnik, dočim odpade na Dunaju komaj na 600 in v Berlinu še le na 2500 prebivalcev en odvetnik.

a Samomorci na Dunaju. Preteklo leto je bilo na Dunaju 1236 samomorov. 816 oseb med samomorilci je moških, 420 ženskih. Obesilo se je 152 moških in 21 žensk; ustrelilo se je 108 moških in 14 žensk; drugi so se zastrupili, utopili itd. Najmlajši samomorilec je bil 7 letni deček, najstarejši 80 letni starček.

Potres v Italiji.

Nov potres v Mesini.

o Mesina, 20. jan. Danes ob 3. uri 45 min. popoldan je bil lahen potres, ki je trajal 8 sek. Ob 4 uri 15 sek. je sledil močnejši sunek, ki je trajal 6 sek. Še vedno je zelo mrzlo

in neprestano dežuje. Sedaj ko so doseple nove pošiljatve lesa se zopet začnejo zidati kolibe.

Še dva živa so rešili.

o Rim, 20. jan. „Avanti“ poroča, da so včeraj pri raziskavanju podrtij na Corso Vittorio našli dva mrtva in dva še dihajoča starca, ki so ju takoj prenesli v bolnišnico.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Cesar o delovanju kranjskega deželne zboru.

o Dunaj, 21. jan. (Brzoj. „N. Dn.“)

Ko so se danes predstavili novoizvoljeni podpredsedniki državne zbornice cesarju, je vprašal ta podpredsednika Pogačnika, če je tudi član kranjskega dež. zboru. Ko je Pogačnik temu vprašanju pritrnil, je izrazil cesar svoje zadovoljstvo z zadnjim zasedanjem kranjskega dež. zboru in vprašal Pogačnika, če bo tudi v bodoče tako marljivo deloval? Pogačnik je odgovoril, da upa, na kar je cesar dostavil, da bi bilo to želeto, ker ima deželni zbor kranjski tudi v bodočnosti mnogo važnih vprašanj rešiti.

Današnja seja državnega zboru.

b Dunaj, 21. jan. ob 1. uri pop.

Državna zbornica je danes odklonila nujnost predloga posl. Buřivala, Kindermanna in Neumanna glede dvojezičnih postajnih imen na železnici Wekelsdorf-Schönlinde. Sedaj se razpravlja o nujnem predlogu posl. Kalina glede oskrbe vdov po vojaki, ki so padli v vojni.

Velimirović ostane.

b Belgrad, 21. jan. Kralj Peter I.

je konečno zavrnil odstoj Velimirovičevega ministerstva.

Narodni gospodar.

Vinska kriza.

Konoc.

V pondeljški številki „Nar. Dnevnika“ smo razpravljali o dejstvu, da je nastopila pri nas na Slovenskem v vinorodnih krajih Štajerske vinska kriza, ter smo prišli do zaključka, da je ta kriza neka trajna prikazen, kateri bo treba s trajnimi sredstvi odpomoči.

Posamezni vinogradnik si sam ne more pomagati. On sam ne more spraviti niti svoje najboljše kapljice iz kleti, posebno ako nima potrebnih sredstev in potrebnega znanja. More priti pomoč le, ako se združijo vsi vinogradniki in s skupnimi močmi delajo za skupnim ciljem.

Pridemo torej nehote do zahteve po vinarskih združenjih.

Vinarske zadruga imajo namen, prvič vino svojih zadrugašnikov kupovati, ga ukletiti in iskati zanj odjemalca doma in na tujem ter ga prodati. — Delujejo torej kot veletržci z vinom, pa s tem razločkom, da delajo veletržci v svoj dobiček, zadruga pa za dobiček svojih zadrugašnikov. Drugič imajo zadruga namen, posredovati kupčijo z vinom. To storiijo posebno pri večjih vinogradnikih, ki imajo velike množine vina na prodaj. — Tretjič imajo vinarske zadruga nalogo, delati na to, da vina njihovega okoliša dobijo dobro ime in zaslovijo, ker se s tem vinu kakega kraja dobi trajne odjemalce. Končno je važna dolžnost vinarske zadruga, da vpliva na svoje zadrugašnike vzgojevalno in poučno ter jih navaja, da vinograde kar najlepše obdelujejo, grozdje dobro spravljajo ter ravnaajo z novim vinom tako, da postane iz njega dobra kapljica.

Spoznanje, da so vinarke zadruga najizdatnejša pomoč za slovensko vinogradništvo, je postalo splošno. — Ustanavljale so se vsled tega že pred leti tudi pri nas, pa niso se mogle pri-

merno razviti. Vzrok je bil v pomanjkanju potrebnih večjih sredstev. Ustanovitelji teh združb in veččaki v vinarstvu so prišli do spoznanja, da z malimi zadrugami ne gre, ampak da je treba za cele dežele ali za cele pokrajine velikih združb, katere imajo dovolj kapitala in močij na razpolago, da jim je mogoče, vinotrštvo v velikem gojiti in z veletržci z vinom uspešno konkurirati.

Zaraditega ustanovijo na Kranjskem veliko vinarsko zadrugo za celo deželo, ki bi s pomočjo države in dežele ter potom kredita pridobila toliko denarnih sredstev, da bi mogla nastopati uspešno za kranjsko vinogradništvo.

Na Štajerskem nismo zaostali. Ustanovili smo koncem decembra lanskega leta v Celju „Prvo južnoštaj. vinarsko zadrugo v Celju“, s posebnim namenom, da razpečava ta zadruga vina iz sodnih okrajev Brežice, Kozje, Rogatec, Šmarje, Laški trg, Celje in Kobjice. — Moja misel je bila, naj bi se osnovala zadruga za celi Spodnji Štajer, ker bi taka zadruga imela še veliko več sredstev za uspešno delo na razpolago, ker bi se zadržno vinotrštvo na ta način koncentriralo in pocenilo. Pa moj predlog ni prodr. — Prepričan sem pa, da do uresničenja te misli pride in da se bodo vsi slovenski vinogradniki Južnoštajerske združili v eno močno in veliko enoto, ki bo za njih koristi lahko mogočno nastopala.

Prva južnoštaj. vinarska zadruga je bila te dni registrirana. — Ima že zelo mnogo deležev vplačanih, mnogo jih je nabranih in posamezni zadržniki jih pridno nabirajo. Zadruga je že najela kleti v Gaberju pri Celju. Te dni bo nakupila potrebni inventar ter bo najela potrebne osebe za kletarstvo in za nakup in za razpečavanje vina. — Načelstvo zadruga upa, da se posreči vse potrebno v najkrajšem času pripraviti tako, da bo mogla zadruga pričeti začetkom mesca svecana z nakupom in prodajo vina.

Opozoriti pa moram, da bo kupovala zadruga vino le od združnikov. Kateremu vinogradniku je torej na tem, da proda vino zadrugi ali s posredovanjem zadruga, naj postane združnik, podpiše pristopni list ter vplača ali vpošlje delež po 10 K in pristopnino po 2 K načelstvu. „Prve južnoštaj. vinarske zadruga v Celju.“ — Podpiše in vplača se pa lahko tudi po več deležev. — Čem več bo deležev in čem več bo združnikov, tem uspešnejše bo delovanje zadruga.

Začetek poslovanja zadruga bo se naznanil našim združnikom pravočasno. Izdali bomo poziv, da nam tisti, ki hočejo prodati vino naši zadrugi, pošljejo vzorce v posebnih poskusnih steklenicah, katere bodo dobili združniki na njih zahtevanje pri posameznih zaupnikih zadruga ali pri posameznih posojilnicah, ki bodo hotele to delo prevzeti ali pa neposredno od zadruga.

Prepričanje imam, da bo zadruga, za katero vlada občno zanimanje, delovala v korist našega vinogradništva ter pomagala premagati vinsko krizo,

— katera bi utegnila sicer, ako bi se naši vinogradniki ne zganili in ne delali s skupnimi močmi, naše vinarstvo ugonobiti.*

Dr. Anton Božič.

* Tudi o „Spodnještajerski vinarski zadrugi v Mariboru“, za katero se vrše prav tako važne in obsežne priprave, še spregovorimo primerno besedo. Uredništvo.

Poročilo poljedelskega ministerstva o žetvi v letu 1908.

Poljedelsko ministerstvo je na podlagi uradnih podatkov izdalo poročilo o lanski žetvi. Obdelanih je bilo od cele oranice v izmeri 10,624.852 ha z raznimi žiti 6,567.945 ha, torej 61'8"/100. Pšenica: na 1,198.698 ha pridelanih 16,919.861 met. st., (na hektar 14'1 m. st.).

Rž: na 2,084.148 ha pridelanih 28,829.968 met. st. (na ha 13'8 m. st.).

Ječmen: na 1,118.810 ha pridelanih 15,165.687 met. st. (na hektar 13'6 met. st.).

Oves: na 1,823.202 ha pridelanih 20,954.200 met. st. (na hektar 11'5 met. st.).

Koruzna: na 342.997 ha pridelanih 3,866.213 met. st. (na hektar 11'3 met. st.).

Tržne cene.

19. januarja.

Dunajska borza za kmetijske pridelke: Pšenica slabo, rž mirno, ječmen se drži, oves tiho, koruzna mirna

Kava: Santos Good Average za marc 33'50, za maj 32'75, za september 31'75, za december 31'—. Tendenco stalna.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 29'45, moka za prihodnji mesec 29'75, moka za januar — april 30'45, moka za marc — junij 30'80, pšenica za tekoči mesec 22'95, pšenica za prihodnji mesec 23'05, pšenica za januar — april 23'55, pšenica za marc — junij 23'75, rž za tekoči mesec 16'40, rž za prihodnji mesec 16'40, rž za januar — april 16'90, rž za marc — junij 16'90.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 22'90, za oktober — december K 22'15. Tendenco stalna.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 28⁵/₈ do 29¹/₂, za januar — marc K 28¹/₄ do 29³/₄. Tendenco stalna.

Produktni trg. Budimpešta. Pšenica za april K 12'67 pšenica za oktober K 10'80, rž za april K 9'98, rž za oktober K 8'98, oves za april K 8'48, oves za oktober K —, turšica za maj K 7'24, ogrščica za avgust K 13'70. Promet 8.000 met. st.

Budimpešta, 19. jan. Svinjad: ovske stare, težke — do — vin., mlade, težke 118 do 120 vin, mlade, srednje 120 do 121 vin., mlade, lahke 121 do 122 vin.; zaloga 22.240 kom.

Svinjska mast 134'—, namizna slanina 107'—.

Porotne obravnave v Celju. Tatvina pri Planincu. Janez Svetko, mesarski pomočnik pri Planincu v Rotovski ulici v Celju, 21 leten fant, je obdolžen hudodelstva tatvine, da je na dan Vseh svetnikov ukradel iz stanovanja svojega gospodarja 784 K in nekaj ženske obleke, prestopka tatvine, da je 2. nov. vzel svojemu gospodarju 1¹/₂ kg mesa in prestopka goljufije, ker je porabil zase 21 K, ki bi jih moral dati raznim ljudem za aro, ko je kupoval za svojega gospodarja živino. Obdolženec prizna oba prestopka, a taji, da bi izvršil tudi hudodelstvo tatvine. Pil je dne 1. nov. l.l. cel dan po gostilnah in bil skoraj vedno skupaj z nekaterimi svojimi tovariši. Le za kakih par minut, ko je odšel iz gostilne „K zvezdi“ domov, je bil sam. Bil je pa precej vinjen, tako, da sta ga kmalu morala vajenec pri Planincu in nek vojak spraviti v posteljo. Pri zatožencu so našli vse ukradene reči v postelji in to še komaj pri četrtem preiskovanju, ki se je vršilo okoli devetih zvečer, dočim pri prvih treh preiskavah, ki so bila po dnevni, niso našli ničesar. Svetko pravi, da so mu bile te ukradene reči podtaknjene. — Porotniki se niso mogli prepričati o njegovi krivdi zaradi hudodelstva, so vprašanje glede hudodelstva tatvine zanikali, vprašani glede prestopka tatvine in goljufije pa jednoglasno potrdili. Sodni dvor je obsodil na to Svetka samo zaradi prestopka tatvine v 14 dnevni zapor, povrnitev škode g. Planincu za 1¹/₂ kg mesa v znesku 1'65 K in v povrnitev sodnih stroškov,

Castna izjava.

Jaz podpisani Maks Lipovšek, posestnik v Medlogu, prekličem vse obdolžitve napram mojemu bratu Anton Lipovšek kot popolnoma neosnovane in neresnične in ga prosim javno za odpuščanje ter mu izreklam zahvalo za to, ker je od tožbe zoper mene odstopil.

CELJE, dne 21. prosinca 1908.

Maks Lipovšek l. r.

1700 hmeljskih drogov

7-13 metrov dolgih, smrekove kapnike, na katerih je že 2 leti hmelj rasel imam naprodaj. Dalje 106 der za sušenje hmelja, 80 kg kovinskih cevki za hmeljske sušilnice. — Prodaj po ugodni ceni vse skupaj ali na drobno zaradi preselitve iz Spitališča pri Metniku v Spodnjo Hudinjo pri Celju. Kdor si gre sam v Spitališč ponje, dobi ceneje; kdor pa želi, mu se reči tudi na dom za primerno ceno postavim.

Mihael Podbevšek

Spodnja Hudinja št. 17, pošta Celje.

Šoštanjaska godba

je na razpolago za vsakovrstne veselice in sicer 6 — 16 mož na lok, 10 — 20 mož na pihala. — Slavnemu občinstvu se priporoča kapelnik **Josip Mazej**, Šoštanj. 59 R-4

Mali oglasnik

Plača se za enkratno objavo 60 vin. za dva- ali večkratno objavo za vsakokrat 50 „ Če znaša oglaš več kakor 5 tiskanih vrst, se plača za vsako nadaljno vrsto 10 „ Oglase v „Malem oglasniku“ se plačuje vnaprej (tudi v znakmah). Na vprašanja, tičočna se oglašov, odgovarjamo le, če je priložena vprašanju znakma ali dopisnica za odgovor.

Upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Proda se trgovska hiša z gostilno in trafikom na dobrem prostoru pod ugodnimi pogoji. takoj. Ponudbe na upravništvo „Narodnega Dnevnika“. 12 10-1

Kupujte narodni kolek!

Proda se nova hiša

zraven cerkve in meščanske šole. 6 oralov zemljišča in vinograd. Lastnik **Jos. St. gar v Krákem.** 11 6-3

50 kron onemu (ali pa narodnim namenom), ki pošče mlademu oženjenemu možu kmetijske stroke in izvežbanemu v vseh pisarniških opravilih dobro službo. **F. M., Gradeč** (Hauptpostlagernd.)

„Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju“ išče za svojo zadržno klet večšega

kletarja

ki je zmožen vseh kletarskih opravil in tudi knjigovodstva. Ravnotam se išče tudi poštenega

sodarja

ki se razume zraven svoje stroke tudi pri kletarstvu. Plača in nastop po dogovoru. — Ponudbe se naj pošljejo do 20. februarja t. l. na zgorajšnji naslov. 64 9-1

Zvezna trgovina
Rotovška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporoča: kanceljski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igrainih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajnje šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polsujne. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potrebna vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečtan v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosegzen uspeh, ker se prejemniku usili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. **Zvezna tiskarna v Celju** je „Zvezna tiskarna v Celju“. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotiskalnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlažalnimi pristojni je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigoveznica
Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svojim!

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najprprostejših do najfinejših izpeljav. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trepenih vezavi. Hranilne in zadržne knjizice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktivi fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.